

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Layihə Avropa İttifaqı
tərəfindən maliyyələşdirilir

TƏHSİL İNSTİTUTU
Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu

Kurikulum

MƏKTƏB MENECERİ

Bakı 2020

Bu kurikulum Avropa İttifaqının texniki yardımı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyini dəstəkləmək üçün "Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin İcrasına Dəstək" (EuropeAid/138339/DH/SER/AZ) layihəsi tərəfindən hazırlanmışdır. Kurikulumda ifadə olunan fikirlər və məlumatlara görə Avropa İttifaqı, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Təhsil İnstitutu məsuliyyət daşımır.

Dəyişikliklər haqqında məlumat

Versiyanın nömrəsi	Təsvir	Tarix	Təsdiq edilmişdir

MÜNDƏRİCAT

1. Ümumi məlumat.....	5
2. Tədris proqramının ümumi məqsədləri (kurikulum).....	5
3. Peşənin / kvalifikasiyanın qısa təsviri:.....	7
4. Məşğulluq imkanları:.....	7
5. Bilik, bacarıq, müstəqillik və məsuliyyət səviyyəsi:.....	7
6. Peşə / kvalifikasiya üçün xüsusi tələblər:.....	8
7. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi:.....	8
8. Kredit transferi:.....	8
9. Nümunəvi tədris planı:.....	8
10. Modullarda olan səriştələrin spesifikasiyası:.....	9
11. Pedaqoji prosesin təşkili:.....	12
12. Yekun dövlət attestasiyası.....	14
13. Xüsusi qayğıya və ya əlavə dəstəyə ehtiyacı olan tələbələr:.....	15
14. Kurikulumun hazırlanması prosesində iştirak edənlərin siyahısı:.....	16

1. Ümumi məlumat

Tədris fənləri modullaşdırılmış strukturda olan bu təhsil proqramı təhsilalanların müvafiq sahə üzrə bilik, bacarıq və vərdislərə yiyələnmələrinə imkan yaratmaqla onları ictimai həyata və səmərəli əmək fəaliyyətinə hazırlayacaq. Proqramı uğurla başa vuran təhsilalanlar müasir əmək bazarında işçidən tələb olunan və işəgötürənlər tərəfindən müəyyən edilən səriştələrə yiyələnəcəklər.

Təhsil proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və Magistratura səviyyəsinin təhsil proqramı»nın, **“Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və “magistr” dərəcələrinin verilməsi Qaydaları”**nın tələblərinə və «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı»na uyğun hazırlanmışdır.

2. Tədris proqramının ümumi məqsədləri (kurikulum)

- Məktəbin strateji planının hazırlanmasını, fəaliyyət planının həyata keçirilməsini, məktəb heyətinin peşəkar inkişafının dəstəklənməsini, tədris prosesinin təşklini, nizam-intizam qaydalarına riayət olunmasını, montoring və qiymətləndirmə prosesini, özünütəhlil prosesini və maliyyə işlərinə rəhbərliyi bacaran və öz biznesini uğurlu şəkildə qura bilən yüksək səviyyəli və rəqabətqabiliyyətli kadrlar hazırlamaq;
- Təhsilalanlarda ömürboyu təhsil konsepsiyasına və əmək bazarının tələblərinə uyğun zəruri səriştələri formalaşdırmaq;
- Təhsilalanların öz biznesini uğurlu şəkildə qura bilmələri üçün potensialını inkişaf etdirmək.

Ali təhsilin müvafiq səviyyəsi üzrə ixtisasların təsnifatında şifri (kodu):	060407
İqtisadiyyatın əhatə olunan sahələri:	Təhsil
İstinad edilən kvalifikasiya standartı:	Məktəb meneceri
Məşğulluq təsnifatında işin kodu:	1345 (Məktəb direktoru)
Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsində (AzMKÇ) səviyyəsi:	7 (yenidən hazırlanma)
Qəbul tələbləri: ¹	Hər hansı bir təhsil müəssisəsində müvafiq rəhbərlik və ya idarəetmə rolunun olması
Məzunların təhsilini davam etdirmə istiqamətləri: ²	
Tam təhsil proqramının müddəti ³ :	3 ay (dəyişə bilər)
Hədəf qrupu (kvalifikasiya üçün)	Məktəb menecerləri və ya məktəb meneceri olmaq istəyən şəxslər
Qəbul edən qurum:	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Hazırlanma tarixi:	Mart, 2019-cu il
Yenilənmə üçün son tarix:	Aprəl, 2024-cü il

¹ İxtisasa qəbul olunmaq üçün əvvəlki təhsil pilləsi (səviyyəsi) və təcrübə ilə bağlı tələblər.

² Növbəti təhsil pilləsində (səviyyəsində) təhsil ala biləcəyi əlaqəli ixtisas(lar).

³ Təhsil proqramdakı modullardan biri (bir neçəsi) üzrə kreditə malik olan təhsilalanlara həmin modul(lar) tədris edilmir və təhsil proqramının müddəti müvafiq həcmdə qısaldılır.

3. Peşənin / kvalifikasiyanın qısa təsviri:

Məktəb meneceri hər hansı bir təhsil müəssisəsində təlim və tədris fəaliyyətlərinin təşkili və idarə edilməsi işlərini həyata keçirir. O, müəssisənin iqtisadi fəaliyyətlərinə görə də məsuliyyət daşıyır.

4. Məşğulluq imkanları:

Özünü-məşğulluq üçün əlverişli imkanlar mövcuddur.

5. Bilik, bacarıq, müstəqillik və məsuliyyət səviyyəsi:⁴

Bilik	Bacarıq	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none">- Müasir qiymətləndirmə strategiyaları və metodları;- Strateji inkişaf planının hazırlanma qaydaları;- Fəaliyyət planının həyata keçirilmə yolları;- İdarəetmədə müasir mexanizmlərdən istifadə qaydaları;- Məktəb heyətinin peşəkar inkişaf yolları;- Tədris prosesinin təşkili;- Tədris prosesində pedaqoji-psixoloji yanaşmaları tətbiqi qaydaları;- Təhsildə nizam-intizam qaydaları;- Özünütəhlil prosesi;- Təhsilin maliyyə-iqtisadi məsələləri.	<ul style="list-style-type: none">- Strateji inkişaf planını hazırlanması;- Fəaliyyət planlarının hazırlanması;- İdarəetmədə müasir mexanizmlərin tətbiqi;- Tədris prosesinin təşkili;- Tədris prosesində pedaqoji-psixoloji yanaşmaların tətbiqi;- Müvafiq maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq;- Montorinq və qiymətləndirmə;- Fəaliyyət planının tətbiqi;- Uzun və qısamüddətli planların hazırlanması;- Effektiv sinif cədvəllərini tərtibi;- Müasir idarəetmə metodlarının tətbiqi.	<ul style="list-style-type: none">- Yeni və çox vaxt yaradıcı metodlar tələb edən məsələlərlə məşğul olmaq;- Mürəkkəb məsələlərin həllində geniş təcrübədən istifadə etmək;- Gözlənilməz dəyişiklik olduğu halda əmək fəaliyyətinə rəhbərlik və nəzarəti həyata keçirmək;- Özü və başqaları üçün fəaliyyət meyarları hazırlamaq, onları nəzərdən keçirmək və təkmilləşdirmək;- Gözlənilən və ya gözlənilməz iş rejimi şəraitində qərarların qəbul edilməsinə məsuliyyət daşımaq;- Fərdlərin və qrupların peşəkar inkişafının idarə olunmasına məsuliyyət daşımaq;- Fəaliyyətləri müşahidə etmək, qiymətləndirmək, müvafiq hesabatlar hazırlamaq və dəyişikliklər təklif etmək.

⁴ Tələb olunan bilik, bacarıq, məsuliyyət və müstəqillik haqqında ətraflı məlumat müvafiq peşə standartında verilmişdir.

Bütün bilik və bacarıqlar təhsil proqramının / kurikulumun modullarında tədris olunacaq. Müstəqillik və məsuliyyət səviyyələri Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsində (AzMKÇ) səviyyə deskriptorlarına (təsvirlərinə) uyğun tərtib edilmişdir.

6. Peşə / kvalifikasiya üçün xüsusi tələblər:

Namizədlər təhsil müəssisəsinin rəhbəri və ya menecer vəzifəsində çalışmalı, lider və ya menecer olmaq üçün təlimlərdə olmalıdırlar.

7. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi:

Bu kvalifikasiyaya yiyələnənlər təcrübəli müəllimlər/ təlimçilərdir. Təlim nəticələrinin əldə edilməsi bu kvalifikasiya üçün müvafiq qanunvericiliyə uyğun və qiymətləndirmə standartında göstərilən metodlardan istifadə edərək qiymətləndirilir.

8. Kredit transferi:

Ali təhsil müəssisələrində tədris prosesi Avropa Kredit Transfer Sisteminə uyğun olan kredit sistemi əsasında təşkil olunur. Kredit sistemi üzrə tədrisin təşkili qaydaları Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.

9. Nümunəvi tədris planı:

1 kredit = 30 saat

№	Modulların siyahısı	Həftəlik auditoriya saati	Cəmi auditoriya saati	Ümumi saatlar	Kreditlərin sayı ⁵
	Spesifik səriştə modulları				
1.	Strateji planlaşdırma və idarəetmənin həyata keçirilməsi	6	60	120	4
2.	Təlim prosesi və daxili nizam-intizam qaydalarının təşkili	6	60	120	4
3.	Keyfiyyət təminatı sisteminin həyata keçirilməsi	6	60	120	4
4.	Maliyyə-təsərrüfat işlərinin idarə edilməsi	4	30	60	2
	Magistr tədqiqat işi			120	6

⁵ Kredit dəyəri Avropa Kredit Transferi və Toplanması Sisteminə (AKTTS) müvafiq müəyyən edilir.

Nö	Modulların siyahısı	Həftəlik auditoriya saati	Cəmi auditoriya saati	Ümumi saatlar	Kreditlərin sayı ⁵
	Attestasiya				2
		22	210	540	22

10. Modullarda olan səriştələrin spesifikasiyası:

Strateji planlaşdırma və idarəetmənin həyata keçirilməsi	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Strateji inkişaf planını hazırlayır	<p>a. Müəssisənin strateji inkişaf planının hazırlanmasında xarici təsirlərin (PESTLE - siyasi-iqtisadi, hüquqi, etik, texnoloji, sosial-demoqrafik və ətraf mühit) rolunu müəyyən edir;</p> <p>b. Strateji planın hazırlanmasında yeni mexanizmlərdən istifadə yollarını izah edir;</p> <p>c. Müəssisənin inkişafı üzrə prioritet sahələrin qısa və uzun müddətli planını hazırlayır.</p>
2. Fəaliyyət planının həyata keçirilməsinə nəzarət edir	<p>a. Fəaliyyət planının həyata keçirilməsi yollarını müəyyən edir;</p> <p>b. Fəaliyyət planının monitorinq və qiymətləndirmə prosesini şərh edir.</p>
3. İdarəetmədə müasir mexanizmlərdən istifadə edir	<p>a. Müəssisədə müasir idarəetmə mexanizmlərindən istifadə yollarını izah edir;</p> <p>b. Təhsilalanların müxtəlifliyini (ırqi, milli, dini, cinsi, fiziki məhdudiyət) nəzərə alan səmərəli tədris prosesinin təşkilini təsvir edir;</p> <p>c. İdarəetmədə qabaqcıl beynəlxalq təcrübələrdən istifadə yollarını təqdim edir.</p>
4. Məktəb heyətinin peşəkar inkişafını dəstəkləyir	<p>a. Pedaqoji işçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi üzrə təlim ehtiyaclarını müəyyən edir;</p> <p>b. Müəssisədə idarəetmənin təkmilləşməsinə xidmət edən pedaqoji heyətin peşəkar inkişaf yollarını izah edir;</p> <p>c. Peşəkar inkişaf üzrə təcrübə mübadiləsinin aparılması yollarını təsvir edir.</p>

Təlim prosesi və daxili nizam-intizam qaydalarının təşkili	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Tədris prosesinin təşkilinə rəhbərlik edir	<ul style="list-style-type: none"> a. Məktəbin strateji istiqamətinə uyğun təhsil və təlim məqsədlərini təsvir edir; b. Tədris planları və proqramlarının (kurikulum) yerinə yetirilməsi üzrə pedaqoji işçilərin metodiki fəaliyyətini səmərəli istiqamətləndirir; c. Tədris proqramlarının səmərəli yerinə yetirilməsi üçün tələblərə uyğun dərs cədvəli tərtib edir; d. Tədris prosesinin səmərəliliyini artırmaq üçün beynəlxalq təcrübə nümunələrini tətbiq edir; e. Təlim prosesində müasir təlim texnologiyalardan istifadə yollarını təsvir edir; f. Tədrisin keyfiyyət göstəricisi kimi məktəbdaxili qiymətləndirmənin aparılması yollarını şərh edir; g. Təlim prosesində təhsilənlərin təlim fəaliyyətinin izlənməsi və nailiyyətlərinin dəyərləndirilməsini həyata keçirir; h. Xüsusi təlimə ehtiyacı olan və təhsildən kənar qalan şagirdlər üçün fərdi təhsilin təşkili qaydalarını izah edir.
2. Tədris prosesində pedaqoji-psixoloji yanaşmaları tətbiq edir	<ul style="list-style-type: none"> a. Şəxsiyyətyönümlü təhsilin prinsiplərini təcrübədə tətbiq edir; b. Tədris prosesini təhsilənlərin yaş, fizioloji, psixoloji xüsusiyyətləri və potensial imkanlarına uyğun təşkil edir; c. Təhsilənlərin motivasiyasını yüksəltmək üçün müsbət psixoloji təlim mühiti yaradır; d. Təlimin məqsədlərinə uyğun psixoloji dəstək vasitələrini müvafiq şəkildə tətbiq edir; e. Təlimin müxtəlif formaları üzrə təhsilənlərin yaradıcılıq və müstəqilliyini stimullaşdıran vasitələri təqdim edir; f. Təhsilənlərin maraq və ehtiyacları üzrə onların istedad və qabiliyyətlərinin inkişafı yollarını təsvir edir; g. Sinifdən xaric və məktəbdən kənar işlərin aparılmasını təşkil edir; h. Təhsilənlərin peşə bacarıqlarını formalaşdıran yaradıcı işlərin həyata keçirilməsi planını tərtib edir.
3. Nizam-intizam qaydalarına riayət olunmasına rəhbərlik edir	<ul style="list-style-type: none"> a. Məktəbdaxili nizam-intizam qaydalarını əməkdaşlıq şəraitində uşaq hüquqlarının

	<p>müdafəsi prinsipləri əsasında hazırlayır;</p> <p>b. Təhsilalanların tərbiyə, özünütərbiyə və yenidəntərbiyəsi istiqamətində məktəbin, ailə və ictimaiyyətlə birgə fəaliyyəti üçün müvafiq yanaşmalar tətbiq edir;</p> <p>c. Nizam-intizam qaydalarının səmərəli tətbiqi yollarını şərh edir;</p> <p>d. Məktəbdaxili nizam-intizam və etik davranış qaydalarına riayət olunma yollarını izah edir;</p> <p>e. Təhsilalanlar arasında hüquq pozuntuları, fiziki, psixoloji və cinsi zorakılıq hallarına qarşı geniş miqyaslı profilaktik və maarifləndirici tədbirlər təşkil edir.</p>
4. Müvafiq maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq edir	<p>a. Valideyn-məktəb icması ilə birgə fəaliyyətin qurulması yollarını müəyyən edir;</p> <p>b. Digər təhsil müəssisələri ilə əlaqələrin qurulması və müvafiq məktəb şəbəkələrinə cəlb olunması yollarını izah edir;</p> <p>c. Müxtəlif tədbirlərdə maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq etmək yollarını təqdim edir.</p>

Keyfiyyət təminatı sisteminin həyata keçirilməsi	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Montoring və qiymətləndirmə prosesini həyata keçirir	<p>a. Daxili keyfiyyət təminatı sisteminin (monitorinq, təhlil, qiymətləndirmə və proqnozlaşdırma) yaradılması üsullarını izah edir;</p> <p>b. Müəssisənin idarə olunması və tədrisin keyfiyyəti üzrə monitorinq və qiymətləndirmə prosesini təşkil edir;</p> <p>c. Qiymətləndirilmə prosesində təhsilverənlərin keyfiyyət göstəricilərini təqdim edir;</p> <p>d. Təhsilalanların təlim nəticələrinin monitorinqi və qiymətləndirilməsi yollarını şərh edir;</p> <p>e. Məktəb heyətinin fəaliyyətinin sistemli qiymətləndirilməsini aparır.</p>
2. Özünütəhlil prosesini həyata keçirir	<p>a. Müəssisənin özünütəhlil prosesi və hesabatlılığın həyata keçirilməsi yollarını izah edir;</p> <p>b. Məktəbin özünütəhlil prosesinin mərhələlərini təsvir edir;</p> <p>c. Daxili qiymətləndirmə nəticələri üzrə dövri hesabat hazırlayır.</p>

Maliyyə-təsərrüfat işlərinin idarə edilməsi	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Maliyyə işlərinə rəhbərlik edir	a. Təhsil müəssisəsinin qeydiyyatında olan maliyyə vəsaitinin səmərəli istifadə yollarını izah edir; b. Mühasibatlıq məsələlərinə daimi nəzarətin təmin olmasını izah edir.
2. Təsərrüfat işlərinə rəhbərlik edir	a. Zəruri avadanlığın uçot-qeydiyyat və mühafizəsini, onlara texniki xidmətin vaxtında həyata keçirilməsini təmin edir; b. Müəssisənin təmir və təchizat üzrə ehtiyaclarını müəyyən edir; c. Tədris müəssisəsinin maddi-texniki bazasının məqsədyönlü istifadəsini təsvir edir; d. Təlim prosesində avadanlıq və vasitələrdən səmərəli istifadə yollarını izah edir; e. Müəssisənin ümumi sanitariya-gigiyena tələbləri əsasında təmin olunması qaydalarını izah edir.

11. Pedaqoji prosesin təşkili:

Pedaqoji proses əvvəlcədən müəyyən olunmuş nəticələri əldə etmək üçün təhsilverənlərin əlaqələndirici, istiqamətverici, məsləhətçi, təhsilalanların işə tədqiqatçı, təcrübəçi, yaradıcı subyektlər kimi qarşılıqlı əməkdaşlıq fəaliyyətləri əsasında aşağıdakı prinsiplər nəzərə alınmaqla qurulur:

- pedaqoji prosesin tamlığı – pedaqoji prosesdə təlimin məqsədləri kompleks şəkildə (inkışafetdirici, öyrədici, tərbiyəedici) həyata keçirilir və təhsilverənlə təhsilalanların real nəticələrlə yekunlaşan birgə fəaliyyətini əhatə edir;
- təlimdə bərabər imkanların yaradılması – bütün təhsilalanlara eyni təlim şəraiti yaradılır və pedaqoji proses onların potensial imkanları nəzərə alınmaqla tənzimlənir;
- təhsilalana yönəlmə – təhsilalan pedaqoji prosesin mərkəzində dayanır. Bütün tədris və təlim işi təhsilalanların maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, onların istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkışafına yönəldilir;
- inkışafyönümlülük – təhsilalanların əqli fəallığı izlənilir, nailiyyətləri təhlil edilir, bilik, bacarıq və vərdişlərinin inkışaf səviyyəsi tənzimlənir;
- fəaliyyətin stimullaşdırılması – pedaqoji prosesin səmərəli və effektiv qurulması, təhsilalanların təlimə marağının artırılması üçün onların fəaliyyətindəki bütün irəliləyişlər qeyd olunur və dəyərləndirilir, nəticə etibarlı ilə təhsilalanların təlim nəticələrinə daha uğurlu istiqamətləndirilməsi təmin edilir;

- dəstəkləyici mühitin yaradılması – pedaqoji prosesin münasib maddi-texniki baza əsasında və sağlam mənəvi-psixoloji mühitdə təşkil edilməsi keyfiyyətin və səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün əlverişli və təhlükəsiz təlim şəraiti yaradır.

Tədris prosesində aşağıdakı aktiv və interaktiv təlim metodlarının mütəmadi olaraq tətbiq olunması məqsədmüvafiqdir:

- Açıq müzakirələr* - təhsilalanların müəyyən mövzu ətrafında fikir mübadiləsinə cəlb edilməsində əsas məqsəd onların şəxsi fikir və ideyalarını öz sözləri ilə ifadə etmək bacarığının məşq etdirməsi üçün şərait yaratmaqdır. Bu, onların yaradıcılıq, mədəni özünüifadə və ünsiyyət bacarıqlarının inkişafına xidmət edir.
- Beyin həmləsi metodu* - bu, diskussiyanın sərbəst formasıdır. Təhsilalanlarda yeni mövzuya maraq oyatmaq, habelə onların nəyi yaxşı (və ya pis) bildiklərini aydınlaşdırmaq məqsədilə bu metoddan istifadə olunur. Bu metoddan təhsilalanları fəallığa həvəsləndirmək və konkret problemi həll etmək, yaxud suala cavab axtarmaq üçün istifadə olunur.
- Cütlüklərdə iş* - təhsilalanların cütlüklərdə işə cəlb olunması müxtəlif məqamlarda müəyyən məqsədə xidmət edə bilər. Təqdim olunmuş materialın təhsilalanlar tərəfindən mənimsəmə səviyyəsini qısa müddət ərzində yoxlamağa imkan verməklə bərabər, cütlüklərdə iş onların əməkdaşlıq etməsi üçün də əlverişli şərait yaradır.
- Qruplarda iş* - müxtəlif bilik səviyyələrinə malik olan təhsilalanlar kiçik qruplarda işləməklə əlaqə yaratmaq, informasiyanı bölüşmək, bir-birinə təsir göstərmək və birgə qərar çıxarmaq imkanı əldə edirlər.
- Fərdi iş* - hər bir təhsilalanın fərdi bacarığını müəyyən etmək üçün dərs prosesi zamanı fərdi tapşırıqların təyin edilməsi çox vacibdir. Təhsilalanların qruplarda, cütlüklərdə və ya fərdi olaraq işləməsindən asılı olmayaraq, bütün hallarda təhsilverənin əsas vəzifəsi monitorinq keçirmək, ara-sıra müdaxilə etməklə tədris və mənimsəmə prosesindəki çətinliklərini aşkar etmək və onları aradan qaldırmaqdır.
- Nəzarət edilən və sərbəst təcrübə* - təqdim olunmuş yeni materialın təhsilalanlar tərəfindən düzgün qavranılması və dəqiqliklə tətbiq olunması bilavasitə təhsilverənin bələdçiliyi altında baş verməlidir. Təhsilalanların sonradan öz iş təcrübəsində müəyyən səhvlərə yol verməsinin qarşısını qabaqcadan almaq üçün ilk əvvəl nəzarətli təcrübə həyata keçirilməlidir. Bu yolla təhsilalanların qarşılaşdıqları çətinliklər üzə çıxarılmalı, aradan qaldırılmalı və yalnız bundan sonra onlar sərbəst təcrübəyə cəlb olunmalıdırlar.
- Rəylər cədvəli* - bu məşğələni yerinə yetirərkən təhsilalanlar auditoriyanın ön hissəsində duraraq mübahisəli məsələlər haqqında mövqelərin arasıkəsilməz ardıcıl xəttini yaratmalıdırlar. Bu üsul mürəkkəb və birmənalı olmayan vəziyyətlərdə qərar qəbulunu asanlaşdırır, düşünülmüş qərar qəbul etməyə kömək edir.

- h) *Rol oyunu metodu* - təhsilalanlara gözlənilməz situasiyalar təqdim etməklə onların təcrübəsini artırmaq metodu olub, təhsilalanın hər hansı birinin prosesdə rolunun qəbul edilməsini və situasiyanın sonluqla başa çatmasını nəzərdə tutur. Rol oyunları metodu təhsilalanlara öz fəaliyyətlərini və hisslərini qiymətləndirməyə, real həyata bənzər vəziyyətdə bacarıqlarını inkişaf etdirməyə imkan yaradır.
- i) *Hər kəs biri-birini öyrədir* - bu metod təhsilalanlara tədris prosesində öyrəndiklərini digərləri ilə bölüşdürməyə imkan yaradır.
- j) *Sual-cavab* - bu metod bilik, bacarıq və vərdişlərin möhkəmləndirilməsinə, boşluqların aradan qaldırılmasına və yaradıcılığın inkişaf etdirilməsinə xidmət edir. Sualların məharətlə verilməsi aşağıdakı nəticələrin əldə edilməsinə imkan yaradır: öyrənməyə olan marağı və motivasiyanı artırır; qrupun bilik qazanmasına və daha çox fayda əldə etməsinə yardım edir; qrup üzvləri arasında ünsiyyəti artırır; bacarıqlar barədə düşünməyə və bu düşüncələri təcrübədən keçirməyə sövq edir; düşüncə və hisslərin ifadə olunması prosesini inkişaf etdirir; iştirakçıların bilik və dərrakəsinin qiymətləndirilməsi üçün istifadə oluna bilir.

12. Yekun dövlət attestasiyası

Magistr təhsil pilləsinin yenidən hazırlanma mərhələsində ixtisaslar üzrə təhsil proqramları təhsilalanların dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır.

Tədris planının bütün şərtlərini yerinə yetirmiş, o cümlədən nəzərdə tutulmuş cari attestasiyalardan (modullar üzrə attestasiyalardan) müvəffəqiyyətlə keçmiş tələbələr yekun attestasiyaya buraxılırlar.

Yekun attestasiya bütün təhsilalanlar üçün məcburidir, onun hazırlanmasına və təşkilinə ayrılan müddət 2 həftədir.

Yekun attestasiya ixtisas üzrə buraxılış yekun dövlət imtahanından (modullararası) ibarətdir.

Yenidən hazırlanma səviyyəsində tələbələrin topladığı kreditlərin sayı 22 olmalıdır. İxtisaslar üzrə təhsil proqramlarında nəzərdə tutulmuş kreditləri toplayan tələbə həmin proqramı mənimsəmiş hesab edilir. Magistr pilləsinin yenidən hazırlanma səviyyəsində təhsil proqramı üzrə tədris planını tam yerinə yetirmiş şəxslərə yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının qərarı əsasında "magistr" ali peşə-ixtisas dərəcəsi verilir.

Yekun attestasiyanın təşkili və keçirilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyənləşdirilir.

13.Xüsusi qayğıya və ya əlavə dəstəyə ehtiyacı olan tələbələr:

Təlim planlaşdırılarkən, qiymətləndirmə vasitələri seçilərkən və ya təhsil proqramına sonradan hər hansı bir düzəliş edilərkən xüsusi qayğıya ehtiyacı olan təhsilalanların ehtiyacları nəzərə alınmalıdır.

14. Kurikulumun hazırlanması prosesində iştirak edənlərin siyahısı:

N:	İştirakçının adı, soyadı:	Təmsil etdiyi təşkilat:
1.	Fəridə Hüseynova	ADPU Davamli təhsil və Innovasiyalar shobesi (baş mütəxəssisi),
2.	Hüzurə Ağayeva	Dünya məktəbinin (Sumqayıt) (direktor)
3.	İlqar Talıbov	S.C.Pişəvəri adına humanitar fənlər gimnaziyası (direktor)
4.	Yuliya Kərimova	23 nömrəli məktəb (direktor)
5.	Renata Novruzova Validə Həsənova	Avropa Azərbaycan Məktəbi
6.	Lalə Məmmədova	ADA University
7.	Vəfa Yaqublu	Təhsil işçilərinin peşəkar inkişafı İnstitutu (direktoru)
8.	Aynur Kərimova	Təhsil standartlarının hazırlanması və qiymətləndirmə üzrə ekspert
9.	Cenevyev Makkeyb	Təhsil standartları və kurikulum üzrə beynəlxalq ekspert
10.	Mehparə Əhmədova	Təhsil proqramları və kurikulumun hazırlanması üzrə ekspert